

7/12/2009
(ग.वि.कुलये) 06.04-2014
संस्थापक व मुख्य सल्लागार
महाराष्ट्र राज्य राजपत्रित अधिकारी भंडार/संघ

RNI No. MAHBIL/2009/31733



महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-अ

वर्ष १, अंक २८(२)]

मंगळवार, एप्रिल २८, २०१५/वैशाख ८, शके १९३७

[पृष्ठे ९, किंमत : रुपये १५.००

असाधारण क्रमांक ६१

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने केंद्रीय अधिनियमान्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

सामान्य प्रशासन विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २८ एप्रिल २०१५

अधिसूचना

भारताचे संविधान.

क्रमांक एसआरकी-२०१५/प्र.क्र. १५६/कार्या. १२.—भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३०९ खालील परंतुकान्वये प्रदान केलेल्या प्राधिकाराचा वापर करून महाराष्ट्राचे राज्यपाल याद्वारे, “महाराष्ट्र शासकीय गट अ व गट ब (राजपत्रित व अराजपत्रित) पदांवर सरळसेवेने नियुक्तीसाठी विभागीय संवर्ग संरचना व विभागीय संवर्ग वाटप याबाबत नियमावली, २०१०” आणि महाराष्ट्र शासकीय गट अ व गट ब (राजपत्रित व अराजपत्रित) पदांवर पदोन्नतीने नियुक्तीसाठी विभागीय संवर्ग संरचना व विभागीय संवर्ग वाटप याबाबत नियमावली, २०१० या दोन्ही नियमावली आणि यासंदर्भातील सर्व शासन निर्णय, आदेश इ. रद्द करून पुढील नियम करीत आहेत :—

१. या नियमांस “महाराष्ट्र शासकीय गट अ व गट ब (राजपत्रित व अराजपत्रित) पदांवर सरळसेवेने व पदोन्नतीने नियुक्तीसाठी महसुली विभाग वाटप नियम, २०१५” असे म्हणावे.

२. हे नियम ज्या दिनांकास अधिसूचित होतील, त्या दिनांकापासून गट अ व गट ब (राजपत्रित व अराजपत्रित) मधील सरळसेवेने व पदोन्नतीने भरावयाच्या पदांवर महसुली विभाग वाटप संदर्भात लागू होतील :

परंतु, जी पदे सेवाप्रवेश नियमानुसार राज्य स्तरावर बदलीपात्र आहेत अशा पदांनाच हे नियम लागू होतील :

परंतु आणखी असे की, हे नियम वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभागाच्या अधिपत्याखालील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये व रुग्णालयांमधील प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक व सहायक प्राध्यापक या पदांना लागू होणार नाहीत.

३. या नियमात, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर,—

(अ) “प्रशासकीय विभाग” याचा अर्थ, राज्य शासनाच्या मंत्रालयीनस्तरावरील विभाग ;

(ब) “नियुक्ती प्राधिकारी” याचा अर्थ “गट अ” आणि “गट ब” (राजपत्रित व अराजपत्रित) सेवेत किंवा त्या पदावर, संवर्गात किंवा सेवेत नेमणूक करण्यास सक्षम असलेला प्राधिकारी, असा आहे ;.

(१)

- (क) “आयोग” याचा अर्थ, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, असा आहे ;
- (ड) “शासन” याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासन, असा आहे ;
- (इ) “गट अ” व “गट ब” पदे याचा अर्थ, राज्य शासनाच्या आदेशानुसार, वेळोवेळी गट “अ” आणि गट “ब” म्हणून वर्गीकृत केलेली शासनाच्या नियंत्रणाखालील पदे, असा आहे ;
- (फ) “महसुली विभाग” याचा अर्थ, या अनुसूचीमध्ये नमूद केलेले राज्यातील सहा महसुली विभाग, असा आहे ;
- (ग) “अनुसूची” याचा अर्थ, या नियमासोबत जोडलेली अनुसूची, असा आहे ;
- (ह) “निवडसमिती” याचा अर्थ, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कक्षेतून महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (विचारविनियमापासून सूट) विनियम, १९६५ नुसार वगळलेल्या गट “अ” व गट “ब” मधील पदांवर सरळसेवेने नियुक्तीसाठी स्थापन केलेली निवडसमिती, असा आहे ;
- (ज) “राज्य” याचा अर्थ, महाराष्ट्र राज्य, असा आहे ;
- (ल) “राज्यस्तरीय विभागप्रमुख” म्हणजे राज्य शासनाच्या प्रशासकीय विभागाच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या राज्यस्तरीय यंत्रणेचे प्रमुख.

४. गट “अ” व गट “ब” मधील सरळसेवेने तसेच पदोन्नतीने भरण्यात येणाऱ्या पदांवर या नियमावलीच्या अनुसूचीत नमूद केलेल्या सहा महसुली विभागात या नियमानुसार नियुक्ती करण्यात येईल.

५. अशी नियुक्ती करण्यापूर्वी शासनाचे संबंधित प्रशासकीय विभाग आपल्याकडील गट “अ” व गट “ब” मधील प्रत्येक संवेगातील सरळसेवा कोट्याची व पदोन्नती कोट्याची पदे महसूल विभाग निहाय निश्चित करेल.

६. अशा निश्चित केलेल्या सरळसेवा कोट्याच्या व पदोन्नती कोट्याच्या पदांवर नियुक्ती देताना सहा महसुली विभागांतील वाटप पुढीलप्रमाणे करण्यात येईल :-

(अ) गट “अ” व गट “ब” पदांवर सरळसेवेने नियुक्तीकरिता, यथास्थिती, आयोग किंवा निवडसमिती यांच्याकडून शिफारस किंवा गुणवत्ता यादी प्राप्त झाल्यावर, विहित प्रमाणपत्रे व अन्य कागदपत्रांची पडताळणी झाल्यावर, प्रत्यक्ष महसुली विभाग वाटप करण्यात येईल त्यावेळेस त्या संवेगात सरळसेवा कोट्यातील एकूण रिक्त पदांची संख्या विचारात घेऊन, गुणवत्ता यादीतील क्रमांकांनुसार अनुसूचीमध्ये नमूद केल्याप्रमाणे नागपूर, अमरावती, औरंगाबाद व नाशिक या क्रमानुसार चक्राकार पद्धतीने, महसुली विभाग वाटप करण्यात यावे. या चारही महसुली विभागांतील सरळसेवा कोट्याची रिक्त पदे भरल्यानंतर गुणवत्ता यादीतील उर्वरित उमेदवारांना कोकण विभाग व पुणे विभाग या क्रमाने विभाग वाटप करावा.

(ब) गट “अ” व गट “ब” पदांवर पदोन्नतीने नियुक्तीकरिता निवडसूचीत समावेश असलेल्या अधिकाऱ्याला प्रत्यक्ष महसुली विभाग वाटप करण्यात येईल त्यावेळेस त्या संवेगात पदोन्नती कोट्यातील एकूण रिक्त पदांची संख्या विचारात घेऊन, त्याच्या संबंधित निवडसूचीतील क्रमांकांनुसार, अनुसूचीमध्ये नमूद केल्याप्रमाणे नागपूर, अमरावती, औरंगाबाद व नाशिक या क्रमानुसार चक्राकार पद्धतीने, महसुली विभाग वाटप करण्यात यावे. या चारही महसुली विभागांतील पदोन्नती कोट्याची रिक्त पदे भरल्यानंतर निवडसूचीतील उर्वरित अधिकाऱ्यांना कोकण विभाग व पुणे विभाग या क्रमाने विभाग वाटप करावा :

परंतु असे की, निवडसूचीतील गोपनीय अहवाला अभावी खुली ठेवलेली, जातवैधता प्रमाणपत्र प्राप्त नसलेली आणि विभागीय चौकशी किंवा न्यायालयीन कार्यवाही चालू असलेली प्रकरणे वगळून उर्वरित अधिकाऱ्यांना एकाचवेळी महसुली विभाग वाटप करण्यात यावे. अशाप्रकारे वगळण्यात आलेल्या प्रकरणां अंतिम निर्णयानंतर स्वतंत्रपणे महसुली विभाग वाटप करण्यात यावे.

७. खालील प्रकरणे नियम ४ व ६ मधून वगळण्यात यावीत :-

- I. ज्या अधिकाऱ्यास विभाग वाटपाच्यावेळी सेवानिवृत्तीस १ वर्षांपेक्षा कमी कालावधी शिल्लक आहे ;
- II. जे अधिकारी स्वतः अपंग आहेत ;
- III. ज्या अधिकाऱ्याचा जोडीदार किंवा त्याचे मूल मतिमंद आहे ;
- IV. ज्या स्त्री अधिकारी विधवा किंवा परित्यक्ता आहेत,

अशा प्रकरणी संबंधित प्रशासकीय विभागाने रिक्त पदांची उपलब्धता विचारात घेऊन, अशा अधिकाऱ्यास त्याच्या सोयीचा महसुली विभाग वाटप करावा.

८. (१) सरळसेवेने नियुक्त झालेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत,—

(अ) गट “अ” संवर्गात नियुक्त झालेल्या उमेदवारांनी त्या महसुली विभागात किमान सहा वर्षे इतका सेवा कालावधी पूर्ण करणे आवश्यक राहिल ;

(ब) तसेच, गट “ब” संवर्गात नियुक्त झालेल्या उमेदवारांनी त्या महसुली विभागात किमान नऊ वर्षे इतका सेवा कालावधी पूर्ण करणे आवश्यक राहिल ;

(२) बरीलप्रमाणे पदस्थापना दिल्यावर यथास्थिती सहा वर्षे अथवा नऊ वर्षे सेवा कालावधी पूर्ण होण्यापूर्वी पुढील पदोन्नती मिळत असल्यास पदोन्नती नंतरही त्याच महसुली विभागात पदस्थापना करण्यात येईल :

परंतु, पुढील पदोन्नतीच्यावेळी त्या महसुली विभागात पद उपलब्ध नसल्यास यथास्थिती सहा अथवा नऊ वर्षे सेवा कालावधी पूर्ण होण्यापूर्वी पदोन्नतीने अन्य महसुली विभागात पदस्थापना देता येईल :

परंतु असे की, पद उपलब्ध नसल्याने त्या महसुली विभागात यथास्थिती सहा वर्षे अथवा नऊ वर्षे सेवा कालावधी पूर्ण झालेला नाही अशा अधिकाऱ्यांच्या बाबतीत उर्वरित कालावधीकरिता पुन्हा मूलतः वाटप झालेल्या महसुली विभागात पदोन्नतीने अथवा बदलीने पदस्थापना करता येईल :

परंतु आणखी असे की, महसुली विभाग वाटप केल्यानंतर त्या महसुली विभागात यथास्थिती सहा वर्षे अथवा नऊ वर्षे सेवा कालावधी पूर्ण झाल्यावर अशा अधिकाऱ्यास त्या महसुली विभागाव्यतिरिक्त पद उपलब्धतेनुसार अन्य कोणत्याही महसुली विभागात पदस्थापना देण्यात येईल व ती त्या अधिकाऱ्याने स्वीकारणे बंधनकारक राहिल.

९. (१) पदोन्नतीने नियुक्त झालेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत,—

(अ) गट “अ” संवर्गात नियुक्त झालेल्या अधिकाऱ्यांनी त्या महसुली विभागात किमान तीन वर्षे इतका सेवा कालावधी पूर्ण करणे आवश्यक राहिल ;

(ब) तसेच गट “ब” संवर्गात नियुक्त झालेल्या अधिकाऱ्यांनी त्या महसुली विभागात किमान सहा वर्षे इतका सेवा कालावधी पूर्ण करणे आवश्यक राहिल,

(२) बरीलप्रमाणे पदस्थापना दिल्यावर यथास्थिती तीन वर्षे अथवा सहा वर्षे सेवा कालावधी पूर्ण होण्यापूर्वी पुढील पदोन्नती मिळत असल्यास पदोन्नती नंतरही त्याच महसुली विभागात पदस्थापना करण्यात येईल :

परंतु, पुढील पदोन्नतीच्यावेळी त्या महसुली विभागात पद उपलब्ध नसल्यास यथास्थिती तीन अथवा सहा वर्षे सेवा कालावधी पूर्ण होण्यापूर्वी पदोन्नतीने अन्य महसुली विभागात पदस्थापना देता येईल :

परंतु असे की, पद उपलब्ध नसल्याने त्या महसुली विभागात यथास्थिती तीन वर्षे अथवा सहा वर्षे सेवा कालावधी पूर्ण झालेला नाही अशा अधिकाऱ्यांच्या बाबतीत उर्वरित कालावधीकरिता पुन्हा मूलतः वाटप झालेल्या महसुली विभागात पदोन्नतीने अथवा बदलीने पदस्थापना करता येईल :

परंतु आणखी असे की, महसुली विभाग वाटप केल्यानंतर त्या महसुली विभागात यथास्थिती तीन वर्षे अथवा सहा वर्षे सेवा कालावधी पूर्ण झाल्यावर अशा अधिकाऱ्यास त्या महसुली विभागाव्यतिरिक्त पद उपलब्धतेनुसार अन्य कोणत्याही महसुली विभागात पदस्थापना देण्यात येईल व ती त्या अधिकाऱ्याने स्वीकारणे बंधनकारक राहिल.

१०. गट “अ” व गट “ब” मधील प्रत्येक संवर्गातील सरळसेवा कोट्यांच्या व पदोन्नती कोट्यांच्या महसुली विभागनिहाय निश्चित केलेल्या पदांवर प्रत्येक महसुली विभागातील कार्यरत अधिकाऱ्यांची पदनिहाय स्वतंत्र यादी नियुक्ती प्राधिकाऱ्याने ठेवणे व ती वेळोवेळी अद्ययावत करणे आवश्यक राहिल.

११. (१) या नियमातील तरतुदीनुसार गट “अ” पदावर सरळसेवेने आणि पदोन्नतीने नियुक्ती करताना महसुली विभाग वाटपाचे अधिकार संबंधित प्रशासकीय विभागांना प्रदान करण्यात येत आहेत आणि यासाठी शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाची सहमती घेण्याची आवश्यकता नाही.

(२) या नियमांतील तरतुदीनुसार गट “ब” पदावर सरळसेवेने आणि पदोन्नतीने नियुक्ती करताना महसुली विभाग वाटपाचे अधिकार संबंधित प्रशासकीय विभागाच्या अधिपत्याखालील राज्यस्तरीय विभाग प्रमुख यांना प्रदान करण्यात येत आहेत आणि यासाठी शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाची सहमती घेण्याची आवश्यकता नाही.

१२. या नियम तरतुदीनुसार महसुली विभाग वाटप केल्यानंतर, वाटप करण्यात आलेल्या विभागात किमान एक वर्ष सेवा पूर्ण केल्यानंतरच, खालील कारणास्तव संबंधित अधिकारी विभाग बदलून मिळण्यासाठी अर्ज करू शकेल :-

(अ) शासकीय अधिकारी स्वतः किंवा यथास्थिती पती वा पत्नी वा त्याची मुले वा त्यांच्यावर अवलंबून असलेले शासकीय अधिकार्याचे आई किंवा वडील यांचे पुढील आजार :-

१. हृदय शस्त्रक्रियांची प्रकरणे
२. मुत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया किंवा किडनी डायलिसिस
३. कर्करोग
४. ब्रेन ट्यूमर किंवा मेंदूवरील शस्त्रक्रिया
५. निश्चेतनावस्था (कोमा)
६. मनोविकृतीने ग्रस्त

(ब) पती-पत्नी एकत्रिकरण—केंद्र किंवा राज्य शासकीय किंवा निमशासकीय कार्यालये, महानगरपालिका, नगरपरिषदा, जिल्हा परिषद किंवा पंचायत समिती अथवा शासकीय शैक्षणिक संस्थेमध्ये (शासकीय अनुदानित खाजगी शिक्षणसंस्था खेरीज) पती किंवा पत्नी कार्यरत असल्यास,

(i) कोकण व पुणे महसुली विभागातून केवळ नागपूर, अमरावती, औरंगाबाद व नाशिक हे महसुली विभाग बदलून देता येतील.

(ii) नागपूर, अमरावती, औरंगाबाद व नाशिक या पैकी एका महसुली विभागाऐवजी दुसरा महसुली विभाग बदलून देता येईल.

(क) आपसात महसुली विभाग बदलून देणे—

(i) सरळसेवेने नियुक्त होणाऱ्या अधिकार्यांना वाटून दिलेला महसुली विभाग आपसात बदली (Mutual Change) या कारणास्तव बदलावयाची मागणी केल्यास, केवळ सरळसेवेने नियुक्त झालेल्या अधिकार्यांमध्येच आपसात महसुली विभाग बदल करता येईल.

(ii) पदोन्नतीने नियुक्त होणाऱ्या अधिकार्यांना वाटून दिलेला महसुली विभाग आपसात बदली (Mutual Change) या कारणास्तव बदलावयाची मागणी केल्यास, केवळ पदोन्नतीने नियुक्त झालेल्या कोणत्याही निवडसूचीतील अधिकार्यांमध्येच आपसात महसुली विभाग बदल करता येईल.

तथापि, अशा प्रकारे आपसात महसुली विभाग बदली या कारणास्तव महसुली विभाग बदल करताना पुणे व कोकण महसुली विभागातून नागपूर किंवा अमरावती किंवा औरंगाबाद किंवा नाशिक महसुली विभागात बदलून जाणाऱ्या अधिकार्यांनी प्रथम अशा बदलून दिलेल्या महसुली विभागात रुजू होणे आवश्यक आहे.

१३. या नियमानुसार वाटप झालेला महसुली विभाग उपरोक्त नियम १२ मध्ये नमूद केलेल्या कारणास्तव संबंधित प्रशासकीय विभाग बदलून देऊ शकेल. यासाठी वेगळ्याने सामान्य प्रशासन विभागाच्या मान्यतेची आवश्यकता राहणार नाही.

१४. सदरहू नियम राजपत्रात प्रसिद्ध झाल्यापासून, जी प्रकरणे महसुली विभाग वाटपासाठी व वाटप झालेला महसुली विभाग बदलून देण्यासाठी प्रलंबित असतील, ती प्रकरणे या नियमावलीतील तरतुदीनुसार निकाली काढली जातील.

अनुसूची
(पहा नियम ४)

अ.क्र. (१)	महसुली विभाग (२)	जिल्हे (३)
१	नागपूर	नागपूर, भंडारा, गोंदिया, गडचिरोली, चंद्रपूर, वर्धा (एकूण सहा जिल्हे)
२	अमरावती	अमरावती, अकोला, बुलढाणा, वाशिम, यवतमाळ (एकूण पाच जिल्हे)
३	औरंगाबाद	औरंगाबाद, जालना, परभणी, हिंगोली, नांदेड, लातूर, उस्मानाबाद, बीड (एकूण आठ जिल्हे)
४	नाशिक	नाशिक, धुळे, नंदुरबार, जळगाव, अहमदनगर (एकूण पाच जिल्हे)
५	कोकण	मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, ठाणे, पालघर, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग (एकूण सात जिल्हे)
६	पुणे	पुणे, सातारा, सांगली, कोल्हापूर, सोलापूर (एकूण पाच जिल्हे)

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

डॉ. भगवान सहाय,
शासनाचे अपर मुख्य सचिव (सेवा).